

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobce: **M. M.**

zastoupen JUDr. Petrem Novotným, advokátem
Archangelská 1, 100 00 Praha

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra České republiky, IČ 00007064
odbor azylové a migrační politiky
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. srpna 2020, č. j. OAM-380/ZA-ZA11-K02-2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce napadl žalobou ze dne 6. 10. 2020 rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“ nebo „správní orgán“) ze dne 31. 8. 2020, č. j. OAM-380/ZA-ZA11-K02-2020, kterým ústřední správní orgán zamítl jeho žádost o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Žalobní argumentace

2. Žalobce úvodem sdělil, že dle jeho názoru není jeho žádost zjevně nedůvodná a je přesvědčen, že správní orgány nepostupovaly v souladu se zákonem, neboť je prokázáno, že na Ukrajině probíhá dlouhodobý vnitrostátní konflikt, který zintenzivnil po konfrontaci Ukrajiny s Ruskem v Azovském moři. V důsledku toho jsou každým dnem hlášeny oběti jak mezi příslušníky vojenských jednotek, tak i mezi civilním obyvatelstvem. Je tak dána důvodná obava, že v případě návratu bude žalobce povolán do armády a nasazen do bojových operací. Tím by byl ohrožen jeho život. V souvislosti s tím odkázal na znění § 14a zákona o azylu
3. Následky konfliktu dle žalobce ovlivňují život v celé zemi. Ve spojení s ekonomickou situací žalobce tak nelze přijmout tvrzení žalovaného, že má možnost přestěhovat se do jakékoliv jiné části Ukrajiny, která nebyla konfliktem zasažena.
4. Vzhledem k neutěšené bezpečnostní situaci tak dle názoru žalobce není možné Ukrajinu označit za bezpečnou zemi. Pokud by žalovaný řádně zjistil stav věci a opatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí, musel by dojít k závěru, že žalobci má být udělena doplňková ochrana ve smyslu § 14a zákona o azylu.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný k žalobním námitkám uvedl, že se situací žalobce podrobně zabýval a důkladně posoudil všechny skutečnosti. Správní orgán následně odkázal na informační zdroje, které jsou součástí správního spisu, na základě kterých shledal, že Ukrajinu lze považovat za bezpečnou zemi původu. Rovněž poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70. Vzhledem k tomu, že žalobce neprokázal, že v jeho případě není možné Ukrajinu za bezpečnou zemi považovat, má možnost využít ochrany kompetentních orgánů.
6. Dále žalovaný konstatoval, že ze zprávy o zemi původu plyne, že v září roku 2016 došlo k propuštění všech branců do zálohy a konfliktu v Doněcké a Luhanské oblasti se již účastní pouze profesionální vojáci a branci, kteří sami vyjádřili přání ve vojenské službě setrvat. Žalobci tak nehrozí zapojení do konfliktu.
7. Nadto žalovaný doplnil, že v případě zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné není posuzováno, zda nejsou dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle §§ 12 – 14b zákona o azylu.
8. Žalobu navrhl zamítnout.

IV. Jednání soudu

9. Zástupce žalobce odkázal na znění podané žaloby, a následně zdůraznil, že dle jeho názoru nebyl dán důvod pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné, a to s ohledem na situaci panující na Ukrajině, která zavdává důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Vnitrostátní konflikt na Ukrajině nese pro určité zapojení Ruska prvky konfliktu mezinárodního.
10. Zmocněná pracovnice sdělila, že setrvává na správnosti napadeného rozhodnutí. Následně odkázala na vyjádření k žalobě a správní spis.
11. V konečném návrhu zástupce žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

12. Zmocněná pracovnice ve svém konečném návrhu žádala zamítnutí žaloby.

V. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak usoudil následovně.
14. Ze skutkových okolností projednávané věci je zřejmé, že žalobce podal dne 10. 7. 2020 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 24. 7. 2020 žalobce sdělil, že je státním příslušníkem Ukrajiny, vyznává pravoslavné křesťanství a nemá žádné politické přesvědčení. V zemi původu naposledy trvale žil v Zakarpatské oblasti. Je svobodný a bezdětný. Na území České republiky přicestoval dne 9. 2. 2020. V České republice poprvé pobýval v roce 2016 na polské pracovní vízum, zhruba po měsíci se vrátil zpět na Ukrajinu.
15. K důvodům opuštění vlasti žalobce sdělil, že vycestoval pro obavu z válečného konfliktu na Ukrajině. Z informací od jeho matky mu je známo, že každý druhý týden je předvoláván do armády. Pokud by si předvolání převzal, byl by odveden a po měsíčním přípravném kurzu odeslán na východ, přičemž dle slov žalobce není možné službu v armádě odmítnout, rovněž není možné vykonat náhradní vojenskou službu. Po příjezdu do České republiky žil 5 měsíců u své tety. Po skončení legálního pobytu požádal o mezinárodní ochranu.
16. Na základě takto zjištěného skutkového stavu věci dospěl krajský soud k následujícím právním závěrům.
17. Jak plyne z § 16 odst. 2 zákona o azylu: *„Jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nejde.“*
18. Dle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu je *„bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, 1. ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, 2. který jeho občané nebo osoby bez státní příslušnosti neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a, 3. který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a 4. který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.“*
19. Dle § 16 odst. 3 zákona o azylu: *„Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.“*
20. K uvedenému krajský soud doplňuje, že bezpečnost dané země se neposuzuje ad hoc, ale dle vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, jehož § 2 bod 24 pak stanovuje, že Ukrajina,

s výjimkou poloostrova Krym a části Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů, je považována Českou republikou za bezpečnou zemi. Správní orgán si rovněž opatřil Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu z července 2019. Jak žalobce sdělil v rámci pohovoru, posledním místem jeho bydliště v zemi původu byla Zakarpatská oblast, tedy část Ukrajiny, která je výše citovanou vyhláškou považována za bezpečnou.

21. Na pojmu „bezpečná země původu“, vymezeném v § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, spočívá ustanovení § 16 odst. 2 citovaného zákona. Osoby pocházející z bezpečných zemí původu nelze bez dalšího považovat za osoby vyžadující ochranu. Specificky tak nedochází ke zkoumání důvodů pro udělení azylu a doplňkové ochrany, ale toliko k posouzení, zda daná země podmínky definice „bezpečné země původu“ splňuje. Nicméně není vyloučeno, aby konkrétní osoba prokázala v průběhu azylového řízení opak, tedy že v jejím individuálním případě dochází k porušování mezinárodních azylových zásad. Pro takové prokázání musí předložit závažné důvody, kterými zpochybní pro svůj konkrétní případ existenci jednotlivých charakteristik bezpečné země původu podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Jen tak může dojít k vyvrácení uvedené domněnky, v důsledku čehož označení země původu jako bezpečné pak již není směřodonné.
22. Žalovaný byl proto v dané věci pro závěr o zamítnutí žádosti žalobce s ohledem na zjevnou bezdůvodnost povinen dle § 16 odst. 2 zákona o azylu prokázat, že Ukrajinu lze považovat za bezpečnou zemi původu. Vzhledem k tomu, že uvedená prováděcí vyhláška k zákonu o azylu Ukrajinu výslovně zmiňuje, byla procesní situace správního orgánu o to jednodušší, že nemusel zkoumat naplnění jednotlivých znaků vymezených v § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, ale mohl rovnou přistoupit ke konstatování, že byly naplněny podmínky bezpečnosti Ukrajiny jako země původu žalobce.
23. Z uvedeného je zřejmé, že charakteristickým znakem řízení o udělení mezinárodní ochrany v případě bezpečných zemí původu je zvýšení důkazního břemene a břemene tvrzení ve vztahu k žadatelům, jak plyne i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, dle kterého platí, že: *„žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standartních žádostí o mezinárodní ochranu [minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu] vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.“* Dle krajského soud však v posuzované věci žalobce těmito požadavkům v azylovém řízení, ale ani v soudním řízení, nedostál, když se omezil pouze na obecné tvrzení o probíhajícím válečném konfliktu a branné povinnosti.
24. Krajský soud odkazuje i na výše citovaný § 16 odst. 3 zákona o azylu, který stanoví, že správní orgán v případě zjevně nedůvodných žádostí neposuzuje, zda by žadatel mohl být vystaven hrozbě pronásledování z důvodů uvedených v § 12, splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14, hrozí mu vážná újma podle § 14a nebo lze užít doplňkové ochrany dle § 14b zákona o azylu. Rozdílně od jiných řízení o mezinárodní ochraně nebyl žalovaný povinen se dalšími důvody pro udělení azylu žalobci zabývat. Krajský soud nad rámec svého odůvodnění připomíná setrvalou judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle které nejsou žalobcem popsané skutečnosti důvodem pro udělení mezinárodní

ochrany (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004-49, nebo usnesení ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015-28).

VI. Závěr a náklady řízení

25. Krajský soud na základě shora uvedeného uzavírá, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
26. O náhradě nákladů soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný nárok na náhradu nákladů řízení neuplatnil a krajský soud nezjistil, že by mu nějaké náklady nad rámec jeho úřední činnosti vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 17. února 2021

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně